

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Věry Vyhlídalové a soudkyň JUDr. Heleny Krejčí a JUDr. Radky Panáčkové ve věci

žalobce: **Ing. Lee Louda**
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s.
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

proti
žalované: **Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven
a stavebnictví, IČO 47114321**
sídlem Roškotova 1225/1, 140 00 Praha 4

o odpůrčí žalobě

vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 32 IČm 2350/2017 jako incidenční spor
v insolvenční věci dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s., IČO 26863154 sídlem Stonavská 2179,
Doly, 735 06 Karviná

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016)

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku I. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 9.396 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 1727047349/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice **neúčinné**; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 9.396 Kč.

II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku II. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 16.607 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 1686578329/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice **neúčinné**; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 16.607 Kč.

III. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku III. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 1.196 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 5647022/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice **neúčinné**; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 1.196 Kč.

IV. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku IV. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 4.007 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 1650748349/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice **neúčinné**; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 4.007 Kč.

V. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 ICm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku V. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 21.611 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO:

26863154, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice neúčinné; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 21.611 Kč.

VI. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 Icm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku VI. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 3.692 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice neúčinné; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 3.692 Kč.

VII. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2018 č.j. 32 Icm 2350/2017-32 (KSOS 25 INS 10525/2016) se ve výroku VII. **mění** tak, že se **určuje**, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 15.451 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice Správa pohledávek OKD, a.s., IČO: 26863154, č. ú. 1720679319/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice neúčinné; žalovaná je povinna zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 15.451 Kč.

VIII. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 20.006,84 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho advokáta.

IX. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 9.063,10 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.

X. Žalovaná je povinna zaplatit soudní poplatek za řízení před soudem prvního stupně ve výši 2.000 Kč a za odvolací řízení ve výši 2.000 Kč na účet Krajského soudu v Ostravě, do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem označeným shora soud zamítl návrh, aby určil, 1) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 9.396 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06 (dále jen dlužnice) č. ú. 1727047349/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100, je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a aby žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 9.396 Kč (výrok I.), 2) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 16.607 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 1686578329/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 16.607 Kč

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Žádníková.

(výrok II.), 3) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 1.196 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 5647022/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 1.196 Kč (výrok III.), 4) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 4.007 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 1650748349/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 4.007 Kč, 5) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 21.611 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 21.611 Kč (výrok V.), 6) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 3.692 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice do tří dnů od právní moci rozsudku částku 3.692 Kč (výrok VI.), a 7) že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 15.451 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu dlužnice č. ú. 1720679319/0800 na účet žalované č. ú. 010006-0018432071/0100 je vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalované uložil zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužnice částku 15 451 Kč (výrok VII) a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 510 Kč (výrok VIII.).

2. Na odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobce se žalobou doručenou soudem dne 9. 5. 2017 domáhal určení neúčinnosti dlužnicí poskytnutých peněžitých plnění žalované celkem ve výši 71.960 Kč a uložení povinnosti žalované vydat tuto částku do majetkové podstaty dlužnice, neboť byla zaplacená v rozporu s ustanovením § 111 insolvenčního zákona jako pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců dlužnice za měsíc duben 2016 až po zahájení insolvenčního řízení dlužnice. V žalobě odkázal rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 35 Odo 801/2002, 21 Cdo 1219/2006 a 29 Odo 1005/2003 a rovněž na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sen. zn. 102 VSPH 853/2018 a sen. zn. 104 VSPH 791/2016 ve skutkově obdobných věcech. Žalovaná na svou obranu uvedla, že platby představují 4,5 % z vyměřovacího základu a jedná se o část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, a kterou odvádí zaměstnavatel srážkou z jeho hrubé mzdy. Nejedná se proto o finanční prostředky dlužnice, které by patřily do její majetkové podstaty. Platby nejsou neúčinné také proto, že placení pojistného za zaměstnance patří k běžnému provozování podniku.
3. Mezi účastníky nebylo sporné, že odporované platby byly učiněny tak, jak je uvedeno v žalobě, a že se jedná se o pojistné, které je povinen hradit zaměstnanec, a které dlužnice odvedla žalované srážkou z hrubé mzdy zaměstnanců, stejně jako to, že zaměstnancům dlužnice byly za období měsíce dubna 2016 vyplaceny mzdy. Po skutkové stránce vzal soud prvního stupně za prokázáno listinami založenými v insolvenčním spisu dlužnice, vedeném Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016, že dne 3. 5. 2016 bylo zahájeno insolvenční řízení dlužnice s účinky k témuž dni, dne 9. 5. 2016 insolvenční soud zjistil úpadek dlužnice a insolvenčním správcem ustanovil žalobce a dne 12. 8. 2016 insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů ze dne 11. 8. 2016, kterým byla povolena reorganizace dlužnice. Z úřední činnosti je soudu známo, že insolvenční řízení dlužnice dosud trvá.
4. Po právní stránce soud prvního stupně uzavřel, že žaloba byla podána osobou oprávněnou včas a je přípustná. Dále uzavřel, že povinnost platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění vzniká pojištěnci – plátcí pojistného, který je zaměstnancem, ze zákona dnem nástupu do zaměstnání. Výše pojistného za zaměstnance činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období a jeho jednu třetinu (4,5 %) hradí zaměstnanec tak, že ji sráží zaměstnavatel z jeho hrubé mzdy, a i bez

souhlasu zaměstnance ji odvádí na účet příslušné zdravotní pojišťovny. Odpůrčí žalobou byly napadeny právě platby, představující pojistné hrazené jednotlivými zaměstnanci ve výši 4,5 % z vyměřovacího základu, které dlužnice strhla z jejich hrubé mzdy. Dlužnice proto působila pouze jako „tzv. zúčtovací místo“, ze kterého byly jednotlivé platby zdravotního pojištění odvedeny na účet žalované zdravotní pojišťovny, které vznikla pohledávka za zaměstnanci dlužnice, nikoli za dlužnicí. Peněžní prostředky odvedené na účet žalované nebyly součástí majetkové podstaty dlužnice, ale jednalo se o peněžní prostředky jednotlivých zaměstnanců, z jejichž hrubé mzdy bylo pojistné určeno a následně strženo. Odvody zdravotního pojištění nejsou dispozicí s majetkem dlužnice a nedošlo jimi k poškození jejích věřitelů, respektive ke zvýhodnění žalované. Soud proto dospěl k závěru, že žalobou napadené právní úkony nejsou neúčinné, a žalobu zamítl. S odkazem žalobce na závěry ve vyjmenovaných rozhodnutích Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze se vypořádal tak, že ty jsou irelevantní, případně řeší po skutkové stránce odlišné věci.

5. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce odvolání. Namítl, že soud věc nesprávně právně posoudil, když dlužnice uhradila z majetkové podstaty po zahájení insolvenčního řízení pohledávku žalované, která vznikla před zahájením řízení, a na toto její jednání dopadá ustanovení § 111 odst. 1 insolvenčního zákona, umožňující dlužnici hradit závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení pouze v rozsahu a za podmínek stanovených insolvenčním zákonem. Odporované platby nesplňují zákonem stanovené výjimky dle ustanovení § 111 odst. 2 insolvenčního zákona, a proto jsou právními úkony učiněnými v rozporu s omezeními dle ustanovení § 111 odst. 1 insolvenčního zákona. Dále namítl, že jím citovaná judikatura Vrchního soudu v Praze, s níž se soud řádně nevypořádal, se týkala placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance, a že mzda a pojistné na zdravotní pojištění jsou pohledávky z odlišných právních titulů, které mají v insolvenčním řízení odlišné postavení, neboť mzdy se uspokojují bez ohledu na to, kdy vznikly kdykoliv po rozhodnutí o úpadku, zatímco pojistné na veřejné zdravotní pojištění je uspokojováno kdykoliv po rozhodnutí o úpadku jen v případě, že vzniklo po rozhodnutí o úpadku. Podstatné je, že pojistné vzniklé před rozhodnutím o úpadku být hrazeno nemá, zatímco mzdy ano. Rovněž způsob řešení úpadku dlužnice je pro posouzení (ne)účinnosti právních úkonů dlužnice irelevantní. Žalobce nesouhlasil se závěrem soudu, že peněžní prostředky zaplacené dlužnicí na účet žalované nebyly součástí její majetkové podstaty a jednalo se o peněžní prostředky zaměstnanců, neboť žádný zákon nestanoví, že prostředky určené na mzdy (ze kterých se pojistné strhává) jsou až do okamžiku připsání na účet zaměstnance majetkem zaměstnavatele. Zaměstnanec má za zaměstnavatelem pohledávku (na zaplacení mzdy) a zaměstnavatel má tomu odpovídající závazek. Stejně tak má zdravotní pojišťovna pohledávku za zaměstnavatelem od doby jejího vzniku a zaměstnavatel má tomu odpovídající závazek vůči pojišťovně. Platby podle odvolatele nebyly provedeny z prostředků zaměstnanců, nýbrž z prostředků dlužnice a jedná se o majetek, který až do provedení plateb nebyl oddělen z majetkové podstaty dlužnice. Dále odvolatel odkazoval na judikaturu Nejvyššího soudu, z níž dovozuje, že peněžní prostředky na účtu vedeném peněžním ústavem nejsou v majetku majitele účtu, v jehož prospěch byl tento účet zřízen, nýbrž v majetku peněžního ústavu a majitel účtu má pouze pohledávku vůči peněžnímu ústavu. Platbami tak fakticky došlo k tomu, že příslušná banka ze svého majetku poskytla peněžité plnění ve prospěch žalované a pohledávka dlužnice za bankou byla snížena o výši tohoto plnění. Nelze tak dovozovat, že „část“ pohledávky z účtu dlužnice za bankou byla v majetku jednotlivých zaměstnanců. K závěru soudu, že pojistné na veřejné zdravotní pojištění za zaměstnance je pohledávkou zdravotní pojišťovny za zaměstnanci dlužnice, nikoliv pohledávkou zdravotní pojišťovny za dlužnicí, a tudíž zaplacením předmětného pojistného nedošlo ke zmenšení majetkové podstaty

dlužnice a ke zvýhodnění žalované jako věřitelky dlužnice, odvolatel uvedl, že jde o ničím nepodložené tvrzení soudu, když mu není známo jediné rozhodnutí soudů České republiky (ani zdravotní pojišťovny), jímž by bylo rozhodnuto o povinnosti zaměstnance hradit pojistné na veřejné zdravotní pojištění zdravotní pojišťovně, tedy rozhodnutí, jež by řešilo žalobu na zaplacení podanou ze strany zdravotní pojišťovny vůči zaměstnanci. Navrhuje proto, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek a žalobě, respektive jednotlivým dílčím návrhům, vyhověl.

6. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Nesouhlasila s námitkou, že soud prvního stupně se řádně nevypořádal s argumentem žalobce, podle kterého je třeba v této věci aplikovat závěry Vrchního soudu v Praze v jeho rozsudcích sen. zn. 104 VSPH 791/2016 a sen. zn. 102 VSPH 853/2016, protože úpadek dlužnice je řešen reorganizací, nikoli konkursem. Podnik dlužnice pokračuje ve své činnosti, zaměstnancům jsou vypláceny mzdy a z nich prováděny příslušné odvody, čímž nedochází ke zmenšování majetkové podstaty dlužníka a poškozování věřitelů. Jedná se o běžný chod podniku v rámci probíhající reorganizace a zachování podniku dlužnice je předpokladem splnění reorganizačního plánu. Zdůraznila, že zákonem není dána soudu povinnost, aby se řídil se rozhodnutími Vrchního soudu v Praze, s důvody jejichž neaplikovatelnosti se vypořádal v odstavcích 28. až 30. svého rozsudku.
7. Odvolací soud konstatuje, že v této věci je třeba postupovat podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění účinném od 1. 12. 2017 (dále jen „I.Z.“), s tím, že právní účinky úkonů, které v insolvenčním řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány (srov. Čl. II. bod. 1., Přechodná ustanovení, zákona č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenční zákon/, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), a dále podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění účinném od 30. 9. 2017 (dále také jen „o.s.ř.“, srov. čl. II., Přechodná ustanovení zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).
8. *Podle ustanovení § 7 I.Z., nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.*
9. Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a osobou oprávněnou, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), doplnil dokazování a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
10. Odvolací soud pro stručnost odkazuje na správná zjištění soudu prvního stupně a na jeho závěr o přípustnosti odpůří žaloby, s nimiž se ztotožňuje. Předmětem řízení v této věci je určení neúčinnosti sedmi plateb, kterými dlužnice uhradila na účet žalované částku celkem 71.960 Kč jako platbu části pojistného na veřejné zdravotní pojištění za své zaměstnance. Skutkový stav věci není mezi účastníky sporný a odvolací soud pouze ve stručnosti rekapituluje, že všechny platby pojistného byly provedeny po té, co nastaly účinky zahájení insolvenčního řízení dlužnice, a představují tu část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec. Odvolatel nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že platbami byly plněny pohledávky žalované za zaměstnanci dlužnice, nikoli proti dlužnici samotné, která působí jen jako „zúčtovací místo“, a současně s jeho

závěrem, že prostředky nebyly poskytnuty z majetkové podstaty dlužnice, ale že se jednalo o prostředky jejích zaměstnanců.

11. Odvolací soud se nejprve zabýval otázkou, zda povinnost platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši jedné třetiny (4,5 %) z vyměřovacího základu za rozhodné období má zaměstnanec nebo zaměstnavatel, což je významné pro závěr, zda odporovanými úkony byly či nebyly plněny peněžité závazky dlužnice, vzniklé před zahájením insolvenčního řízení.
12. *Podle ustanovení § 5 zákona č. 592/1992 Sb. o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (dále též jen „zákon o pojistném“), zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen bradit za své zaměstnance. Současně odvádí i část pojistného, které je povinen bradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance.*
13. *Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále též jen „zákon o pojištění“), podle ustanovení tohoto zákona jsou zdravotně pojištěny: a) osoby, které mají trvalý pobyt na území České republiky, b) osoby, které na území České republiky nemají trvalý pobyt, pokud jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky, (dále jen "pojištěnci").*
14. *Podle ustanovení § 4 písm. a) zákona o pojištění, plátcí pojistného zdravotního pojištění (dále jen "plátcí pojistného") jsou pojištěnci uvedení v § 5.*
15. *Z ustanovení § 5 odst. 1, písm. a) zákona o pojištění vyplývá, že pojištěnec je plátcem pojistného, pokud je zaměstnancem.*
16. *Podle ustanovení § 6 zákona o pojištění, zaměstnavatel je plátcem části pojistného za své zaměstnance s výjimkou zaměstnanců, kteří postupují podle § 8 odst. 4. Zaměstnavatel je plátcem části pojistného z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků podle zvláštního právního předpisu zúčtovaných bývalému zaměstnanci po skončení zaměstnání.*
17. *Podle ustanovení § 8 odst. 1, písm. a) zákona o pojištění, pojistné se platí zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn, (dále jen "příslušná zdravotní pojišťovna"). Povinnost platit pojistné vzniká pojištěnci dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání (§ 2 odst. 3).*
18. *Podle ustanovení § 9 zákona o pojištění, výši pojistného, penále a způsob jejich placení stanoví zvláštní zákon (odstavec 1). Pojistné za zaměstnance bradí z jedné třetiny zaměstnanec, ze dvou třetin zaměstnavatel (odstavec 2).*
19. Z výše uvedených ustanovení zákona o pojistném a zákona o pojištění vyplývá, že nárok zdravotní pojišťovny na pojistné „za zaměstnance“ sestává ze dvou „částí pojistného“, a to části pojistného, kterou je povinen platit zaměstnavatel „za své zaměstnance“, (§ 5, věta první zákona o pojistném, § 6, § 9 zákona o pojištění), a části pojistného, které je povinen platit zaměstnanec jako pojištěnec (jemuž vznikla povinnost platit pojistné), a plátcem které je zaměstnanec (§ 5, věta druhá zákona o pojistném, § 4, § 5 odst. 1, písm. a/, § 8 odst. 1, § 9 odst. 2 zákona o pojištění). Tyto dvě části pojistného představují veřejnoprávní pohledávku zdravotní pojišťovny na pojistném na veřejné zdravotní pojištění.
20. Odvolací soud zdůrazňuje, že ve vztahu k nárokům dle veřejného práva nelze bezesbytku aplikovat principy práva soukromého. Přestože „povinnost platit“ pojistné, respektive část pojistného „za zaměstnance“ zákon ukládá samotnému zaměstnanci a tomu odpovídá také zdroj, z něhož je tato část pojistného podle zákona hrazena (mzda či plat pojištěnce – plátce pojistného), povinnost obě části pojistného „odvést“ stanoveným způsobem má podle zákona zaměstnavatel (§ 5 zákona o pojistném). Odvodem části pojistného, které má povinnost platit zaměstnanec, plní svůj peněžitý závazek vůči zdravotní pojišťovně zaměstnavatel a pohledávka

zdravotní pojišťovny na pojistném (bez ohledu na kterou z jeho částí) směřuje vůči zaměstnavateli, nikoli jeho zaměstnanci. S opačným závěrem soudu prvního stupně se odvolací soud neztotožňuje. Odporované platby pojistného proto byly plněním peněžitého závazku dlužnice vůči žalované, který vznikl před zahájením insolvenčního řízení (srov. závěry v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2007 sp. zn. 3 Ads 63/2006, případně ze dne 8. 7. 2009 sp. zn. 3 Ads 34/2009, obou dostupných na www.nssoud.cz, na která žalobce odkázal již v řízení vedeném u Vrchního soudu v Olomouci ve věci sen. zn. 14 VSOL 50/2018).

21. Jako správný odvolací soud nehodnotí ani závěr soudu prvního stupně, že žalované převedené finanční prostředky nebyly součástí majetkové podstaty dlužnice, ale jednalo se o prostředky jejich zaměstnanců proto, že byly strženy z jejich hrubé mzdy. Platby byly provedeny z majetku dlužnice (jejích pohledávek vůči bankám z titulu smluv o vedení účtu), nikoli strženy z již vyplacené mzdy zaměstnanců, a od nabytí účinků zahájení insolvenčního řízení dlužnice, to je od 3. 5. 2016, byly součástí její majetkové podstaty. V této souvislosti odvolací soud odkazuje na přílehlavou argumentaci odvolatele.
22. Odporované platby proto podléhají omezením dle ustanovení § 111 odst. 1 I.Z., a pokud byly učiněny v rozporu s nimi, jedná se o neúčinné úkony dlužnice, neboť předem vyžádaný souhlas insolvenčního soudu s placením pojistného v řízení tvrzen nebyl a ani nevyšel najevo. Odvolací soud se proto dále zabýval otázkou, zda provedené platby lze podřadit pod některou z výjimek z omezení dispozice s majetkem majetkové podstaty podle ustanovení § 111 odst. 2 I.Z.
23. *Podle ustanovení § 111 I.Z., nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1). Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení brozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se omezení podle odstavce 1 nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávek jim postavených na roveň (§ 169); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné (odstavec 2). Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel předem vyžádal souhlas insolvenčního soudu.*
24. Jako první je v ustanovení § 111 odst. 2 I.Z. upravena výjimka z omezení dlužníka v nakládání s majetkovou podstatou představující „úkony nutné ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy“. Insolvenční zákon nerozvádí, o jaké předpisy se jedná, pouze odkazuje na ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě. Vrchní soud v Praze z tohoto odkazu, dovodil, že se jedná o předpisy stanovující povinnosti vázící se ke specifickému charakteru činnosti konkrétního dlužníka, nikoliv „o předpisy stanovující povinnosti, jež pravidelně dopadají na všechny podnikatele“ (srov. závěry v rozhodnutích sen. zn. 102 VSPH 853/2016 a sen. zn. 104 VSPH 791/2016, na které je odkazováno v žalobě). Odvolací soud s tímto závěrem souhlasí, stejně jako s argumentem, že pokud pro úhradu nároků na veřejné zdravotní pojištění insolvenční zákon obsahuje speciální úpravu ve svém ustanovení § 168 odst. 2, písm. e), jeho úhrada pod tuto výjimku nespadá (pokud by spadala, nebylo by třeba speciální úpravy). Podle odvolacího soudu se uvedená výjimka na platby veřejného zdravotního pojištění nevztahuje.

25. Další výjimku z omezení představuje plnění peněžitého závazku, které lze podřadit pod „provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření“. Podle judikatury (srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 3. 2014 sp. zn. 102 VSPH 418/2013) je dlužník i po zahájení insolvenčního řízení oprávněn nadále provozovat podnik, zajišťovat jeho chod a za tím účelem plnit peněžitě závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení, neboť provoz podniku není možný bez vytvoření *nezbytných podmínek*, tedy bez možnosti úhrady materiálu, energií a služeb s provozem spojených. Takovými nezbytnými podmínkami provozu podniku jsou podle odvolacího soudu pravidelné dodávky plnění, která jsou nutná k zachování chodu podniku, bez nichž by jeho provozování *bylo ohroženo nebo zmařeno* (srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 9. 2015 sp. zn. 104 VSPH 498/2015). Placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění není nezbytné pro zachování chodu podniku (nyní závodu, srov. ust. § 502 zák. č. 89/2012 Sb.), bez kterého by se provoz podniku dlužnice zastavil a dále by nemohl vytvářet příjem na úhradu pohledávek jejích věřitelů. Ani tato výjimka z omezení se na odporované úkony nevztahuje.
26. Skutečnost, že úpadek dlužnice je řešen reorganizací, je v této souvislosti nerozhodná. Ostatně dlužnici nic nebránilo, pokud zamýšlela řešit své splatné závazky reorganizací, aby ji s jejich věřiteli předjedнала a společně s insolvenčním návrhem předložila soudu reorganizační plán, ve kterém by byly řešeny i již vzniklé a splatné pohledávky na veřejném zdravotním pojištění. Další možností selektivního plnění splatných závazků po té, co nastanou účinky zahájeného insolvenčního řízení, je vyžádání si souhlasu insolvenčního soudu s jejich úhradou, přičemž možnost vyžádat si takový souhlas má i věřitel (srov. ust. § 111 odst. 3 I. Z.).
27. Z povahy odporovaných úkonů vyplývá, že další výjimky z omezení dle § 111 odst. 1 I. Z. (úkon k odvrácení hrozící škody, plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí) se na danou věc nevztahuje.
28. Vzhledem k tomu, že nárok žalované vznikl před zahájením insolvenčního řízení dlužnice, tedy přede dnem 3. 5. 2016, nelze jej hodnotit jako pohledávku za majetkovou podstatou dle § 168 odst. 2 písm. e) I. Z., na jejíž uspokojení se omezení dle ustanovení § 111 odst. 1 I. Z. rovněž nevztahuje.
29. Odvolací soud uzavírá, že dlužnice odporovanými úkony porušila zákaz dle ustanovení § 111 odst. 1 I. Z., aniž by její jednání bylo možno podřadit pod některou z výjimek dle ustanovení § 111 odst. 2 I. Z. Odporované platby veřejného zdravotního pojištění jsou ve smyslu § 111 odst. 3 I. Z. vůči věřitelům dlužnice neúčinné a žalovaná, v jejíž prospěch byly tyto platby učiněny, je povinna přijatá plnění vydat do majetkové podstaty dlužnice (ust. § 237 odst. 1 I. Z.).
30. Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I. až VII. změnil tak, jak je uvedeno ve výrocích I. až VII. tohoto rozsudku (ust. § 220 odst. 1 o.s.ř.).
31. Dále odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně (ust. § 224 odst. 2 o.s.ř.), v němž byl žalobce v důsledku změny rozsudku soudu prvního stupně úspěšný a dle § 163 I. Z. ve spojení s § 224 odst. 2, § 142 odst. 1 o. s. ř. má právo na náhradu nákladů řízení.
32. V řízení před soudem prvního stupně vznikly žalobci náklady na právním zastoupení, a to náhrada mimosmluvní odměny za 4 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného a účast u jednání dne 30. 1. 2018), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění (dále jen „AT“) při tarifní hodnotě 50.000 Kč ve výši 3.100 Kč (§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. c/ AT) za jeden úkon právní služby,

tedy na odměně částka 12 400 Kč, paušální náhradě hotových výdajů dle § 13 odst. 3 AT ve výši 4 x 300 Kč, tj. 1.200 Kč, dále náhradě za ztrátu času dle § 14 téhož předpisu ve výši 8 (půlhodin) x 100 Kč, tj. 800 Kč. Taktéž odvolací soud přiznal žalobci hotové výdaje advokáta spočívající v cestovním k jednání dne soudu prvního stupně dne 30. 1. 2018 při užití osobního automobilu s průměrnou spotřebou motorové nafty 7,4 l na 100 km (viz § 158 odst. 4 zák. práce, když z technického průkazu vozidla se podává výše uvedené kombinované spotřeby) při 344 celkem ujetých kilometrech, ceně nafty 29,80 Kč (§ 4 písm. c/ vyhlášky č. 463/2017 Sb.), tj. 758,588 Kč za spotřebované pohonné hmoty a 1.376 Kč za základní náhradu (v sazbě 4,00 Kč/km dle § 1 písm. b/ téhož předpisu), celkem cestovné v částce 2.134,588 Kč. Včetně náhrady DPH v sazbě 21 % dle ustanovení § 137 odst. 3 o.s.ř. ve výši 3.472,26, činí částka nákladů řízení před soudem prvního stupně, na kterou má žalobce právo, 20.006,84 Kč.

33. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. podle výsledku odvolacího řízení byl žalobce úspěšný, a proto má právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. V řízení před odvolacím soudem mu vznikly náklady na právním zastoupení, a to za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč (podání odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 10. 7. 2018, § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. c/, § 11 odst. 1 písm. k/ a g/ AT), spolu s paušální náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 3 AT 2 x 300 Kč, a náhradou za 4 půlhodiny ztráty času dle § 14 odst. 3 AT, kterou nárokoval jen v částce 200 Kč, když ve stejný den proběhlo u odvolacího soudu další jednání, a náhradou cestovného 980,40 Kč za cestu k jednání odvolacího soudu dne 10. 7. 2018, které nárokoval ze stejného důvodu pouze ve výši jedné poloviny v částce 490,20 Kč (cesta v délce 158 km osobním automobilem s průměrnou spotřebou 7,4 l nafty/100 km při vyhláskové ceně nafty 29,80 Kč a základní náhradě 4 Kč/1km, § 1 písm. b/, § 4 písm. c/ vyhl. č. 463/2017 Sb.), to vše včetně částky 1.572,90 Kč náhrady DPH v sazbě 21 % (§ 137 odst. 3 o. s. ř.) činí 9.063,10 Kč.
34. Lhůtu k plnění a platební místo pro úhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů odvolací soud určil dle § 160 odst. 1 věty první a § 149 odst. 1 o. s. ř.
35. Vzhledem k tomu, že soud vyhověl žalobě žalobce, který je v tomto řízení osvobozen od soudního poplatku (ust. § 11 odst. 2 písm. o/ zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích v platném znění, dále jen „zákon o soudních poplatcích“) je povinna zaplatit poplatek za řízení před soudem prvního stupně i za odvolací řízení žalovaná, která nemá proti žalobci právo na náhradu nákladů řízení a není v řízení od poplatku osvobozena (ust. § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích, srov. závěry v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 3. 2017 č.j. 42 ICm 3211/2016, 104 VSPH 777/2016-19 (KSCB 27 INS 10317/2016). Odvolací soud proto uložil žalované povinnost zaplatit soudní poplatek za návrh na zahájení řízení dle položky 13, písm. d) ve výši 2.000 Kč a za odvolání podle položky 22, bod 11., položky 4, bod 1., písm. c) Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, na účet Krajského soudu v Ostravě, a to ve lhůtě dle § 160 odst. 1 věty první o.s.ř. (ust. § 13 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

Poučení:

Proti výrokům I. až VII. tohoto rozhodnutí je přípustné dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo

která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Proti výrokům VIII. až X. tohoto rozhodnutí **není** přípustné dovolání (§ 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Tento rozsudek se považuje za doručený okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku; účastníkům se však také doručuje i zvláštním způsobem, přičemž lhůta k podání dovolání začíná běžet ode dne zvláštního doručení rozhodnutí.

Olomouc 10. července 2018

JUDr. Věra Vyhlídalová
předsedkyně senátu

v z. JUDr. Helena Krejčí v.r.
pověřená členka senátu

Z důvodu dovolené předsedkyně senátu
podepsáno podle § 158 odst. 1 o.s.ř.
zastupující členkou senátu.